

Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsilində) və magistratura səviyyələrində təhsilalanlar tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, onların təhsil müəssisəsindən xaric və ya təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsilalanların təhsilini müvəqqəti dayandırması (onlara akademik məzuniyyətin verilməsi)

QAYDALARI

(Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 21 fevral 2024-cü il tarixli KQ-02 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmişdir)

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qaydalar "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 29.0.10-1-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsilində) və magistratura səviyyələrində təhsilalanlar tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, onların təhsil müəssisəsindən xaric və ya təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsilalanların (bundan sonra -tələbələr) təhsilini müvəqqəti dayandırması (onlara akademik məzuniyyətin verilməsi) məsələlərini tənzimləyir.

1.2. Bu Qaydalar tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikasının bütün ali təhsil müəssisələrinə şamil edilir.

1.3. Təhsil müəssisəsinin, ixtisasını dəyişən və təhsil müəssisəsinə bərpa olunan şəxslər (dövlət sifarişi ilə təhsil alıb eyni ixtisas üzrə təhsil müəssisəsinin, təhsilalma formasını dəyişən, akademik məzuniyyətdən qayıtdıqda əvvəllər təhsil aldığı ixtisas üzrə həmin müəssisədə kadr hazırlığı aparılmadığı halda ixtisasını dəyişən tələbələr istisna olmaqla) təhsillərini yalnız ödənişli əsaslarla davam etdirirlər. Bu zaman tələbə təhsil alacağı tədris qrupunda təhsil alanlar üçün müvafiq ixtisas üzrə müəyyən edilən məbləğdə təhsil haqqı ödəyir.

1.4. Dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş təhsil qrantı proqramı əsasında və təhsil sahəsində Azərbaycan Respublikası ilə xarici ölkələr arasında bağlanmış müqavilələrə uyğun müəyyənləşdirilmiş kvota çərçivəsində Azərbaycan Respublikasında təhsil alan əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslər akademik məzuniyyətdən qayıtdıqda təhsillərini ödənişsiz əsaslarla davam etdirirlər.

1.5. Tələbə təhsil müəssisəsinin, ixtisasını, təhsilalma formasını dəyişdikdə, təhsil müəssisəsinə bərpa olunduqda və ya akademik məzuniyyətdən qayıtdıqda, onun əvvəllər qazandığı kreditlər Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2013-cü il 24 dekabr tarixli 348 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ali

təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində, əsas (baza ali) tibb təhsilində və ~~Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində~~ kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları”nın 3.2.15-ci yarım bəndinin müddəaları gözlənilməklə nəzərə alınır.^[1]

1.6. Təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsil alma formasının dəyişdirilməsi, təhsil müəssisəsinə bərpa olunma və ya akademik məzuniyyətdən sonra təhsilini davam etdirmə tələbənin əvvəl təhsil aldığı tədris dilinə (tədris dilinin ingilis dilindən ümumi təhsil pilləsində təhsil aldığı tədris dilinə və ya ümumi təhsil pilləsində təhsil aldığı tədris dilinin ingilis dilinə dəyişdirilməsi halları istisna olmaqla) uyğun aparılır.

2. Tələbələr tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsil alma formasının dəyişdirilməsi

2.1. Tələbələrin təhsil aldıkları müddətdə təhsil müəssisəsinə, ixtisasına, təhsil alma formasına dəyişdirməsi onların müraciətləri əsasında yay tətili dövründə ali təhsil müəssisələri tərəfindən yalnız 1 (bir) dəfə həyata keçirilir.

2.2. Təhsil aldığı müddət ərzində təhsil proqramı ilə həmin dövr üçün müəyyən olunmuş kreditlərin ən azı ikidə bir hissəsini toplamayan tələbələrin təhsil müəssisəsinə, ixtisasına və təhsil alma formasına dəyişdirməsinə yol verilmir.

2.3. Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsilində) səviyyəsində normativ təhsil müddətinin sonuncu tədris ilində və ya normativ təhsil müddətindən artıq (müddətli həqiqi hərbi xidmət dövrü daxil deyil) müddətdə təhsil alan tələbələrin təhsil müəssisəsinə, ixtisasına, təhsil alma formasına dəyişdirməsinə yol verilmir.

2.4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 230 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə bakalavrların, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində (əsas (baza ali) tibb təhsilində) müvafiq ixtisaslar üzrə subbakalavrların qəbulu, habelə bakalavriatı (əsas (baza ali) tibb təhsilini) başa vurmayan şəxslərin orta ixtisas təhsili müəssisələrinə köçürülməsi Qaydaları”na uyğun olaraq ali təhsil müəssisəsinə qəbul imtahanlarında iştirak etmədən müsabiqə yolu ilə qəbul olunmuş subbakalavrların təhsil müəssisəsinə, *ixtisasını və təhsil alma formasını* dəyişdirməsinə yol verilmir.^[2]

2.5. Ali təhsilin magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrin ixtisaslarını (ixtisaslaşmasını) dəyişdirməsinə yol verilmir.

2.6. Ali təhsilin magistratura səviyyəsində normativ təhsil müddətindən artıq (müddətli həqiqi hərbi xidmət dövrü daxil deyil) müddətdə təhsil alan tələbələrin təhsil müəssisəsinə və təhsil alma formasına dəyişdirməsinə yol verilmir.

2.7. Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsilində) səviyyəsində təhsil alan tələbələr tərəfindən ixtisasın dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2017-ci il 8 fevral tarixli 39 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları” ilə müəyyən olunmuş eyni ixtisas qrupu daxilində aparılır.

2.8. Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsilində) səviyyəsində təhsil alan tələbənin (xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr, eləcə də "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 26.5-ci və 26.5-3-cü maddələrinə əsasən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənənar qəbul olunanlar istisna olmaqla) təhsil müəssisəsinə, ixtisasını, təhsilalma formasını dəyişdirməsi o şərtlə aparılır ki, həmin tələbənin tələbə qəbulu imtahanında topladığı bal ali təhsil müəssisəsinə qəbul olunduğu ildə dəyişmək istədiyi ali təhsil müəssisəsində müvafiq ixtisas və təhsilalma forması üzrə minimal keçid balından (tələbənin qəbul olduğu il üçün Azərbaycan Respublikası Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi ilə (bundan sonra – Nazirlik) razılaşdırmaqla müəyyən edilmiş müsabiqə şərtləri gözlənilməklə) çox olsun.

2.9. Xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbənin təhsil müəssisəsinin, ixtisasının, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi zamanı onun tam orta təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanının və ali təhsil müəssisəsinə qəbulu üçün verdiyi qabiliyyət imtahanının nəticələri nəzərə alınır.

2.10. "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 26.5-ci maddəsinə əsasən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənənar qəbul olunan tələbələr ixtisaslarını yalnız Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 229 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Beynəlxalq və respublika fənn olimpiadalarının, beynəlxalq müsabiqələrin və yarışların siyahısı və onların qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənənar qəbulu Qaydası"nın 2-ci hissəsində göstərilən ixtisaslara dəyişdirmək hüququna malikdirlər.

2.11. "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 26.5-3-cü maddəsinə əsasən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənənar qəbul olunan tələbələrin ixtisasını dəyişməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 228 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Beynəlxalq səviyyədə akkreditasiya olunan təhsil proqramları üzrə təhsil almış abituriyentlərin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənənar qəbulu Şərtləri"nin 6-cı hissəsi nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

2.12. Ali təhsilin magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbənin öz ixtisası (ixtisaslaşması) üzrə təhsil müəssisəsinə dəyişməsi o şərtlər aparılır ki, həmin tələbənin magistraturaya qəbul imtahanında topladığı bal, dəyişmək istədiyi ali təhsil müəssisəsində müvafiq ixtisas (ixtisaslaşması) üzrə minimal keçid balından (tələbənin magistraturaya qəbul olunduğu il üzrə) çox olsun.

2.13. Ali təhsil müəssisəsinə tələbə qəbulu imtahanlarında (və ya qəbul imtahanlarının ikinci mərhələsində) iştirak etməyən (Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2015-ci il 1 may tarixli 125 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının xarici ölkələrdə, əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin Azərbaycan Respublikasında təhsil alması Qaydaları"nın 3.1.5-ci yarımbəndinə uyğun qəbul olunanlar istisna olmaqla) və ya iştirak edib xarici dövlətlərin ali təhsil müəssisələrinə tam orta təhsil haqqında dövlət sənədi əsasında qəbul olunan tələbələrin təhsil müəssisəsinə, ixtisasını,

təhsil alma formasını digər ali təhsil müəssisəsinə, ixtisasa, təhsil alma formasına dəyişdirməsi zamanı aşağıdakı göstəricilərdən biri nəzərə alınır:

2.13.1. beynəlxalq səviyyəli imtahanlarda və ya təhsil aldığı ölkədə ali təhsil müəssisəsinə qəbul olunmaq üçün keçirilən mərkəzləşdirilmiş qəbul imtahanlarında qazandığı nəticələr (bakalavriat səviyyəsi üçün SAT imtahanından yeni şkala üzrə ən azı 1200 bal (riyaziyyat üzrə ən azı 650 bal), YÖS imtahanlarında ən azı 75 faiz, EΓƏ imtahanlarında 300 bal (hər fənn üzrə minimum 75 bal), AP – 3 və ya 4, İB diplom – 25-35, A-Level – C və ya B, ACT – 27 bal);

2.13.2. tələbənin ali təhsil müəssisəsinə qəbul olunduğu ildə həmin ali təhsil müəssisəsinin “Times Higher Education World University Rankings”, “QS World University Rankings” və “Academic Ranking of World Universities (Shanghai Ranking)” beynəlxalq reyting qurumlarının tərtib etdiyi sıralamaların ən azı birində ilk 500 pillədə yer alması.

2.14. Xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrində dövlət proqramları və ya hökumətlərarası təqaüd proqramları çərçivəsində təhsil alan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının ölkənin ali təhsil müəssisələrinə dəyişməsi yalnız həmin proqramlar çərçivəsində təhsilinə xitam verildiyi halda həyata keçirilir.

2.15. Təhsil alma formasının dəyişdirilməsi tələbənin ali təhsil müəssisəsinə qəbul olduğu tədris ilində həmin ixtisas (ixtisaslaşma) üzrə müvafiq təhsil alma formasına qəbul aparıldığı halda həyata keçirilir.

2.16. Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinin təhsil müəssisəsinə, ixtisasını və təhsil alma formasını dəyişdirməsi yalnız həmin müəssisənin nizamnaməsində nəzərdə tutulduğu halda bu Qaydaların 2.1-2.15-ci bəndlərinin tələbləri nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

3. Təhsil müəssisəsindən xaric olunma

3.1. Tələbələr aşağıdakı hallarda ali təhsil müəssisəsindən xaric edilir:

3.1.1. öz arzusu ilə;

3.1.2. ali təhsil müəssisəsinə dəyişdikdə;

3.1.3. ali təhsil müəssisəsinin daxili nizam-intizam qaydalarını kobud şəkildə (o cümlədən 3 ay davamlı olaraq dərslərdə iştirak etmədikdə və bu müddətdə ali təhsil müəssisəsi ilə əlaqə saxlamadıqda) və ya dəfələrlə pozduqda;

3.1.4. səhhətinə görə (həkim-məsləhət (və ya tibbi-həkim ekspertiza) komissiyasının arayışına (və ya qərarına) əsasən);

3.1.5. növbəti tədris ilinə qeydiyyatdan keçməyib həmin tədris ilinin payız semestrinin sonuna qədər ali təhsil müəssisəsi ilə əlaqə saxlamadıqda;

3.1.6. əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxsə müvəqqəti yaşamaq üçün icazənin verilmədiyi (müddətinin uzadılmadığı) və ya həmin icazənin ləğv edildiyi halda;

3.1.7. əcnəbi və ya vətəndaşlığı olmayan şəxs Azərbaycan Respublikasının təhsil müəssisəsinə əyani təhsil alma formasında qəbulu rəsmiləşdirildiyi tarixdən 90 (doxsan) gün müddətində Azərbaycan Respublikasının ərazisində yaşamaq üçün

icazənin verildiyini təsdiq edən sənədin surətini təhsil müəssisəsinə təqdim etmədikdə;

3.1.8. yekun dövlət attestasiyasından keçmədikdə (təqvim ilinin sonuna qədər yekun dövlət attestasiyasında iştirak etmədikdə).

3.2. "[Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında](#)" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən ali təhsil müəssisəsindən xaric edilmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı (qanunla müəyyən edilmiş hallarda hərbi qulluqçu hazırlayan xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrindən xaric edilərək müddətli həqiqi hərbi xidmət keçmək üçün hərbi hissələrə göndərilənlər istisna olmaqla) 6 ay müddətində ali təhsil müəssisəsinə bərpa olunmadıqda müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlət hüquqlarını itirirlər və ümumi əsaslarla müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılırlar. Möhlət hüququnu itirmiş şəxslər barədə rəsmi məlumat 7 (yeddi) gün müddətində ali təhsil müəssisəsi tərəfindən tələbələrin hərbi qeydiyyatda olduqları dövlət qurumuna verilir.

3.3. Ali təhsil müəssisəsindən xaric edilmiş şəxsə "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.3-cü maddəsinə uyğun olaraq müvafiq arayış və şəxsi işində saxlanılan təhsil haqqında dövlət sənədinin əsli (olduğu halda) verilir, həmin sənədin surəti və xaric olunma haqqında əmrdən çıxarış isə ali təhsil müəssisəsində tələbənin şəxsi işində saxlanılır.

3.4. Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinin həmin müəssisədən xaric olunması həmin müəssisənin nizamnaməsində nəzərdə tutulan əsaslarla həyata keçirilir.

4. Təhsil müəssisəsinə bərpa olunma

4.1. Ali təhsil müəssisəsindən xaric olunmuş şəxslər xaric olunma tarixindən 15 il müddətində yalnız əvvəl təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinə bərpa olunmaq üçün müraciət edə bilərlər. Bu zaman payız semestrində təhsil müəssisəsindən xaric olunan şəxslər növbəti payız semestrində (semestrlərində), yaz semestrində xaric olunan şəxslər isə yalnız növbəti yaz semestrində (semestrlərində) təhsil müəssisəsinə bərpa olunurlar.

4.2. Təhsil müəssisəsi (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisəsi istisna olmaqla) yenidən təşkil edildiyi və ya ləğv olunduğu halda, sabiq tələbə təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsinin hüquqi varisi olan və ya Nazirliyin müəyyən etdiyi ali təhsil müəssisəsinə bu Qaydaların 4.1-ci bəndində göstərilən müddət ərzində bərpa oluna bilər.

4.3. Təhsil müəssisəsinə bərpa olunma yay və qış tətili dövründə həyata keçirilir.

4.4. Bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsində bərpa zamanı şəxsin əvvəl təhsil aldığı ixtisas və təhsilalma forması üzrə kadr hazırlığı aparılmırsa, o, təhsil müəssisəsinə digər ixtisas və təhsilalma forması üzrə bərpa oluna bilər. Bu zaman tələbənin əvvəl təhsil aldığı və bərpa olunduğu ixtisaslar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2017-ci il 8 fevral tarixli 39 nömrəli](#) Qərarı ilə

təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları" ilə müəyyən olunmuş eyni ixtisas qrupu daxilində olmalıdır.

4.5. Magistratura səviyyəsində bərpa zamanı şəxsin əvvəl təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsində öz ixtisaslaşması və təhsilalma forması üzrə kadr hazırlığı aparılmırsa, o, öz təhsil müəssisəsinə ixtisası daxilində digər ixtisaslaşma və təhsilalma forması üzrə bərpa oluna bilər. Magistratura səviyyəsində bərpa zamanı şəxsin əvvəl təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsində ixtisası üzrə kadr hazırlığı aparılmırsa, şəxs öz ixtisası, ixtisaslaşması və təhsilalma forması üzrə digər təhsil müəssisəsinə bu Qaydaların 2.12-ci bəndinin tələbləri nəzərə alınmaqla bərpa oluna bilər. Bərpa olunmaq istəyən şəxsin əvvəl təhsil aldığı ixtisas, ixtisaslaşma və təhsilalma forması üzrə heç bir təhsil müəssisəsində kadr hazırlığı aparılmırsa (ixtisas ləğv olunduğu halda), o, uyğun ixtisas və ixtisaslaşma üzrə (ixtisas və ixtisaslaşmaların uyğunluğu Nazirlik tərəfindən müəyyən olunur, bu zaman şəxsin əvvəl təhsil aldığı və bərpa olduğu ixtisasların eyni ixtisaslar qrupuna daxil olması nəzərə alınır) öz təhsil müəssisəsinə (təhsil müəssisəsi ləğv edildiyi halda digər təhsil müəssisəsinə) bərpa oluna bilər.

4.6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 230 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Orta ixtisas təhsili müəssisələrinə bakalavrların, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat səviyyəsində (əsas (baza ali) tibb təhsilinə) müvafiq ixtisaslar üzrə subbakalavrların qəbulu, habelə bakalavriatı (əsas (baza ali) tibb təhsilini) başa vurmayan şəxslərin orta ixtisas təhsili müəssisələrinə köçürülməsi Qaydaları"na uyğun olaraq ali təhsil müəssisəsinə qəbul imtahanlarında iştirak etmədən müsabiqə yolu ilə qəbul olunmuş subbakalavrlar təhsil müəssisəsindən xaric olunduqda yalnız qəbul olunduğu ixtisas və təhsilalma forması (qəbul olunduqları ixtisas və təhsilalma formasında kadr hazırlığı aparılmadığı halda həmin təhsil müəssisəsində digər ixtisas və təhsilalma forması) üzrə bərpa oluna bilərlər.

4.7. "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 26.5-ci maddəsinə əsasən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənkənar qəbul olunan tələbələr təhsil müəssisəsindən xaric olunduqda Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 229 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Beynəlxalq və respublika fənn olimpiadalarının, beynəlxalq müsabiqələrin və yarışların siyahısı və onların qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənar qəbulu Qaydası"nın 2-ci hissəsində göstərilən ixtisaslardan kənar ixtisasa bərpa üçün müraciət edə bilməzlər.

4.8. "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 26.5-3-cü maddəsinə əsasən ali təhsil müəssisəsinə müsabiqədənkənar qəbul olunan tələbələr təhsil müəssisəsindən xaric olunduqda Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2019-cu il 20 may tarixli 228 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Beynəlxalq səviyyədə akkreditasiya olunan təhsil proqramları üzrə təhsil almış abituriyentlərin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədənkənar qəbulu Şərtləri"nin 6-cı hissəsi nəzərə alınmaqla bərpa oluna bilərlər.

4.9. Təhsil müəssisəsinə bərpa barədə vətəndaşların müraciətlərinə bu Qaydaların 2.7-2.12-ci bəndlərinin tələbləri nəzərə alınmaqla baxılır.

4.10. Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrindən səhhətinə görə xaric olunan şəxslər uyğun ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikasının müvafiq mülki ali təhsil müəssisələrinə bu Qaydaların 4.1-ci bəndində göstərilən müddət ərzində bu Qaydaların 4.3-cü, 4.4-cü və 4.9-cu bəndlərinə uyğun olaraq bərpa oluna bilərlər. Digər səbəblərdən xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrindən xaric olunmuş şəxslərin mülki ali təhsil müəssisələrinə bərpası bu Qaydaların 4.1-ci bəndində göstərilən müddət ərzində bu Qaydaların 4.3-4.9-cu bəndlərinə uyğun olaraq aparılır.

4.11. Xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrindən xaric olunan şəxslər hərbi qulluqçu hazırlayan xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinin tələbələri üçün müəyyən edilmiş qəbul şərtlərinə cavab verdikləri halda, əvvəl təhsil aldıkları, yaxud digər hərbi qulluqçu hazırlayan xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə bərpa oluna bilərlər. Belə hallarda xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə bərpa həmin təhsil müəssisələrinin tabe olduqları qurumların razılığı ilə, bu Qaydaların 4.1-ci bəndinin ikinci cümləsində və 4.3-4.9-cu bəndlərində göstərilən qaydada, lakin ən çoxu müvafiq ixtisasın normativ təhsil müddətindən sonrakı 3 (üç) il ərzində (müddətli həqiqi hərbi xidmət dövrü nəzərə alınmamaqla) həyata keçirilir. Bu zaman xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrindən xaric olunaraq müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlət hüququnu saxlayan sabiq kursantlar həmin möhlət hüququnun qüvvədə olduğu müddətdə, müddətli həqiqi hərbi xidmətə göndərilən sabiq kursantlar müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra, hərbi və xüsusi rütbəli şəxslərlə komplektləşdirilən dəyişən heyətin sırasından xaric edilmiş digər şəxslər isə xidməti fəaliyyətlərini davam etdirdikləri müddətdə (qanunla müvafiq heyətlər üçün müəyyən edilmiş xidmətkeçmənin yaş hədləri daxilində) xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə bərpa olunurlar.

4.12. Bərpa olunmuş tələbənin şəxsi işi bərpa edilir. Bu şəxsi iş bərpa olunma haqqında əmrdən çıxarış, ölkə daxilində digər ali təhsil müəssisəsindən xaric edilmiş tələbələrin şəxsi işinə isə "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.3-cü maddəsinə uyğun olaraq müvafiq arayış və xaric olunma haqqında əmrdən çıxarış əlavə edilir.

5. Tələbələrin təhsilini müvəqqəti dayandırması (onlara akademik məzuniyyətin verilməsi)

5.1. Tələbəyə (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələrinə münasibətdə yalnız həmin müəssisələrdə təhsil alan mülki şəxslərə) akademik məzuniyyət aşağıdakı hallarda və müddətə verilir:

5.1.1. müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırıldıqda – xidmət müddətinə (2 ildən çox olmamaqla), səfərbərlik üzrə hərbi xidmətə çağırıldıqda isə – xidmətdən tərxis edilənədək;

5.1.2. ailə vəziyyətinə görə (təhsil müəssisəsinin Elmi Şurası tərəfindən müəyyən edilmiş hallar üzrə) - 2 il müddətində;

5.1.3. səhhətinə görə – həkim-məsləhət (və ya tibbi-həkim ekspertiza) komissiyasının arayışında (və ya qərarında) göstərilən müddətə (2 ildən çox olmamaqla);

5.1.4. sosial məzuniyyətə çıxdıqda – qanunvericiliklə müəyyən olunmuş müddətə;

5.1.5. dövlət proqramları və təhsil sahəsində Azərbaycan Respublikası ilə xarici ölkələr arasında bağlanmış müqavilələrə uyğun müəyyənləşdirilmiş kvota çərçivəsində Azərbaycan Respublikası vətəndaşları xarici ölkələrə təhsil almağa getdikdə – bakalavriat proqramlarında təhsil alanlara münasibətdə 1 (bir) ildən, magistratura proqramlarında təhsil alanlara münasibətdə 6 (altı) aydan çox olmamaqla;

5.1.6. xaricdə öz hesabına təhsil aldıqda – 1 (bir) il müddətində.

5.2. Akademik məzuniyyətdən qayıdan şəxslər tədris prosesinə növbəti tədris semestrindən (yaz və ya payız semestrindən) buraxılırlar. Akademik məzuniyyətdən qayıtdıqda əvvəl təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsində öz ixtisası (magistraturada təhsil alanlara münasibətdə ixtisaslaşması) və təhsil alma forması üzrə kadr hazırlığı aparılmadıqda tələbə həmin müəssisədə mövcud təhsil alma formasında və ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən olunan uyğun ixtisasda (magistraturada təhsil alanlara münasibətdə ixtisas daxilində digər ixtisaslaşmada) təhsilini davam etdirə bilər. Bu zaman bu Qaydaların 2.7-2.12-ci bəndlərinin tələbləri nəzərə alınır. Magistratura səviyyəsində akademik məzuniyyətdən qayıdan şəxsin əvvəl təhsil aldığı ixtisas, ixtisaslaşma və təhsil alma forması üzrə heç bir təhsil müəssisəsində kadr hazırlığı aparılmırsa, o, Nazirlik tərəfindən müəyyən olunan uyğun ixtisas və ixtisaslaşma üzrə (bu zaman şəxsin əvvəl təhsil aldığı və bərpa olduğu ixtisasların eyni ixtisaslar qrupuna daxil olması nəzərə alınır) öz təhsil müəssisəsində təhsilini davam etdirə bilər.

6. Tələbələr tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsil alma formasının dəyişdirilməsi, onların təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə tələbələrin təhsilini müvəqqəti dayandırması (onlara akademik məzuniyyətin verilməsi) üçün müraciətin edilməsi

6.1. Təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsil alma formasının dəyişdirilməsi, təhsil müəssisəsinə bərpa olunma, habelə təhsilin müvəqqəti dayandırılması (akademik məzuniyyətin verilməsi) üzrə tələbələrin müraciətlərinin qəbulu və baxılması elektron qaydada Nazirliyin “Təhsil Mərkəzləşdirilmiş İnformasiya Sistemi”nin (bundan sonra – TMİS) altsistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

6.2. Tələbə TMİS-in altsistemində təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsil alma formasının dəyişdirilməsi, təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsilin müvəqqəti dayandırılması (akademik məzuniyyətin verilməsi) və ya akademik

məzuniyyətdən qayıtması ilə bağlı seçimlərini edərək elektron ərizəni doldurur və təsdiq edir.

6.3. "[İnzibati icraat haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 30.5-ci və 32.2-1-ci maddələrinin tələbləri nəzərə alınmaqla ərizəyə aşağıdakı sənədlər əlavə edilir:

6.3.1. təhsil müəssisəsinin və (və ya) ixtisasın dəyişdirilməsi halında:

6.3.1.1. akademik arayış (akademik transkript) - tələbənin təhsil müddətində keçdiyi fənlər üzrə topladığı kreditləri (saatları) və qiymətləri (rəqəm və (və ya) hərflərlə) özündə əks etdirən sənəd (xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinə münasibətdə mövcud qaydada leqallaşdırılmış və ingilis, rus və türk dillərindən başqa digər dillərdə olduğu halda Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş);

6.3.1.2. xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsində aldığı kvalifikasiyaların qismən akademik tanınması haqqında şəhadətnamə (xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinə münasibətdə);

6.3.1.3. beynəlxalq səviyyəli imtahanlarda qazanılan nəticələri və ölkə daxilində beynəlxalq səviyyədə akkreditasiya olunan təhsil proqramları üzrə imtahanların nəticələrini təsdiq edən sənədlər (xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinə, tələbə qəbulu imtahanlarında iştirak etmədən müsabiqədən kənar ölkə ali təhsil müəssisəsinə bu imtahanların nəticələri ilə qəbul olunana münasibətdə);

6.3.1.4. ödənişli əsaslarla təhsil alanlar üçün təhsil haqqı borcunun olmaması barədə təhsil müəssisəsinin arayışı və ya təhsil haqqının ödənilməsi ilə bağlı müvafiq illər üzrə ödəniş qəbzləri (ingilis, rus və türk dillərindən başqa digər dillərdə olduğu halda mövcud qaydada Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş);

6.3.1.5. dövlət proqramları və ya hökumətlərarası təqaüd proqramlarından xaric olunma barədə arayış (dövlət proqramları və ya hökumətlərarası təqaüd proqramları çərçivəsində xaricdə təhsil alan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına münasibətdə);

6.3.1.6. pasport və ya şəxsiyyətini təsdiq edən digər sənədlərin surəti (xarici ölkə ali təhsil müəssisəsindən köçürülən və Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşama icazəsi olmayan əcnəbi və vətəndaşlığı olmayanlara münasibətdə);

6.3.2. təhsil alma formasının dəyişdirilməsi halında – müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışa möhlət hüququnun olması barədə arayış və ya hərbi билет (qiyabi təhsil alma formasını əyani təhsil alma formasına dəyişmək istəyən kişi cinsli tələbələrə münasibətdə).

6.3.3. təhsil müəssisəsinə bərpa olunma halında:

6.3.3.1. akademik transkript və ya "[Təhsil haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.3-cü maddəsinə uyğun olaraq müvafiq arayış;

6.3.3.2. xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsində aldığı kvalifikasiyaların qismən akademik tanınması haqqında şəhadətnamə (xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsinin tələbələrinə münasibətdə);

6.3.3.3. beynəlxalq səviyyəli imtahanlarda qazanılan nəticələri və ölkə daxilində beynəlxalq səviyyədə akkreditasiya olunan təhsil proqramları üzrə

imtahanların nəticələrini təsdiq edən sənədlər (xarici dövlətin ali təhsil müəssisəsinin tələbəsinə, tələbə qəbulu imtahanlarında iştirak etmədən müsabiqədənəknar ölkə ali təhsil müəssisəsinə bu imtahanların nəticələri ilə qəbul olunana münasibətdə);

6.3.3.4. dövlət proqramları və ya hökumətlərarası təqaüd proqramları çərçivəsində təhsil alanın həmin proqramlar çərçivəsində təhsilinə xitam verildiyini təsdiq edən arayış (xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrində dövlət proqramları və ya hökumətlərarası təqaüd proqramları çərçivəsində təhsil alanlara münasibətdə);

6.3.3.5. ödənişli əsaslarla təhsil alanlar üçün təhsil haqqı borcunun olmaması barədə təhsil müəssisəsinin arayışı və ya təhsil haqqının ödənilməsi ilə bağlı müvafiq illər üzrə ödəniş qəbzləri (ingilis, rus və türk dillərindən başqa digər dillərdə olduğu halda mövcud qaydada Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş);

6.3.3.6. pasport və ya şəxsiyyətini təsdiq edən digər sənədlərin surəti (Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşama icazəsi olmayan əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə münasibətdə).

6.3.4. təhsilin müvəqqəti dayandırılması (akademik məzuniyyətin verilməsi) halında - bu Qaydaların 5.1-ci bəndində göstərilən halları təsdiq edən sənədlər.

6.4. Elektron ərizə təsdiq edildikdən sonra məlumatların tamlığı üç iş günü müddətində ali təhsil müəssisəsi tərəfindən yoxlanılır. Şəxsi kabinetə ərizə və sənədlərin (məlumatların) natamamlığı və ya uyğunsuzluğu barədə məlumat göndərildikdən sonra ərizəçi üç gün müddətində onların tamlığını təmin edib təkrar elektron ərizəni təsdiq etməlidir.

6.5. Müraciətlərin qəbulu müddəti başa çatdıqdan sonra sənədlərin (məlumatların) tamlığı müəyyən olunan tələbələrin müraciətlərinə ali təhsil müəssisəsi tərəfindən 30 gün müddətində baxılaraq tələbəyə müvafiq məlumat (akademik borc yaranan fənlərin sayı və adları, təhsil haqqı məbləği, təhsil müddəti və s.) verilir və aşağıdakı qərarlardan biri qəbul edilir:

6.5.1. təhsil müəssisəsinin və (və ya) ixtisasın dəyişdirilməsi üzrə:

6.5.1.1. təhsil müəssisəsinin və (və ya) ixtisasın dəyişdirilməsindən imtina barədə (bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi və ya bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənildikdə, lakin tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşmadığı hallarda);

6.5.1.2. bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi halda və tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşdıqda təhsil müəssisəsinin və (və ya) ixtisasın dəyişdirilməsi barədə;

6.5.2. təhsilalma formasının dəyişdirilməsi üzrə:

6.5.2.1. bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi üçün təhsilalma formasının dəyişdirilməsi barədə;

6.5.2.2. bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 2-ci hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi üçün təhsilalma formasının dəyişdirilməsindən imtina barədə;

6.5.3. təhsil müəssisəsindən xaric olunma üzrə:

6.5.3.1. bu Qaydaların 3-cü hissəsinə uyğun olaraq təhsil müəssisəsindən xaric olunma barədə;

6.5.4. təhsil müəssisəsinə bərpa üzrə:

6.5.4.1. bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 4-cü hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi halda və tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşıqda təhsil müəssisəsinə bərpa olunma barədə;

6.5.4.2. təhsil müəssisəsinə bərpa olunmadan imtina barədə (bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 4-cü hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənilmədiyi və ya bu Qaydaların 1.6-cı bəndi və 4-cü hissəsi ilə müəyyən edilmiş tələblər ödənildikdə, lakin tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşmadığı hallarda);

6.5.5. akademik məzuniyyətin verilməsi üzrə:

6.5.5.1. bu Qaydaların 5.1-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş hallarda akademik məzuniyyətin verilməsi barədə;

6.5.5.2. bu Qaydaların 5.1-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş hallar mövcud olmadıqda akademik məzuniyyətin verilməsindən imtina barədə;

6.5.6. akademik məzuniyyətdən qayıtdığı halda:

6.5.6.1. bu Qaydaların 5.2-ci bəndində müəyyən edilmiş tələblər ödənildikdə və tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşıqda tədris prosesinə növbəti semestrdən buraxılması barədə.

6.5.6.2. bu Qaydaların 5.2-ci bəndində müəyyən edilmiş tələblər ödənildikdə, lakin tələbə bu Qaydaların 6.5-ci bəndində göstərilən məlumatlarla razılaşmadığı halda tədris prosesinə növbəti semestrdən buraxılmasından imtina barədə.

6.6. Qəbul edilmiş qərarlar tələbənin şəxsi kabinetinə göndərilir. İmtina barədə qərarlarda imtinanın səbəbləri əsaslandırılmalıdır.

6.7. Təhsil müəssisəsinin dəyişdirilməsi ilə nəticələnən qərarlar eyni zamanda həm elektron sənəd formasında, həm də kağız daşıyıcıda tələbənin əvvəl təhsil aldığı təhsil müəssisəsinə göndərilir.

6.8. Ali təhsil müəssisələri təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə təhsilin müvəqqəti dayandırılması (akademik məzuniyyətin verilməsi) ilə bağlı qərar qəbul edildikdən sonra 5 (beş) iş günü müddətində müvafiq əmrlər verir.

6.9. Təhsil müəssisəsi dəyişdiyi halda, tələbənin əvvəl təhsil aldığı ali təhsil müəssisəsi 3 (üç) iş günü müddətində akademik transkriptlə birlikdə tələbənin şəxsi işini onun dəyişdiyi ali təhsil müəssisəsinə göndərir. Şəxsi iş ali təhsil müəssisəsi tərəfindən tələbənin özünə və ya etibarnamə əsasında onun səlahiyyətli nümayəndəsinə verilə və ya poçt vasitəsilə göndərilə bilər.

7. Yekun müddəalar

7.1. Tələbələr tərəfindən təhsil müəssisəsinin, ixtisasın, təhsilalma formasının dəyişdirilməsi, onların təhsil müəssisəsindən xaric və ya təhsil müəssisəsinə bərpa olunması, habelə onların təhsilini müvəqqəti dayandırması (onlara akademik

məzuniyyətin verilməsi) ilə bağlı ali təhsil müəssisələrinin qərarları ilə bağlı şikayətlərə baxılması üçün Nazirlik tərəfindən Apellyasiya Komissiyası yaradılır. Apellyasiya Komissiyasının tərkibi və səlahiyyətləri Nazirlik tərəfindən müəyyən edilir.

7.2. Ərizəçi Apellyasiya Komissiyasına "[İnzibati icraat haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun 73.1-ci və 73.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş müddətlərdə şikayət edə bilər. Müraciətə Apellyasiya Komissiyasında 10 (on) gün müddətində baxılır və müvafiq qərar qəbul edilir.

7.3. Ərizəçi Nazirliyin Apellyasiya Komissiyasının hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən), eləcə də dəyişdirilmə, bərpa və xaric olunma, akademik məzuniyyətin verilməsi ilə bağlı ali təhsil müəssisəsinin qərarlarından inzibati və (və ya) məhkəmə qaydasında şikayət verə bilər.